

Załącznik do Uchwały Nr III/17/2018

Rady Miejskiej w Tychowie

z dnia 28 grudnia 2018 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2019 – 2021**

2019

Spis treści

WPROWADZENIE

1. POJĘCIA PRZEMOCY I ZAGADNIENIA Z NIĄ ZWIĄZANE

2. CELE, ZAŁOŻENIA ORAZ ADRESACI PROGRAMU

3. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

4. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W GMINIE TYCHOWO

5. ZASOBY GMINY TYCHOWO W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W
RODZINIE

6. OBSZARY, KIERUNKI DZIAŁAŃ

7. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU ORAZ ZASADY FINANSOWANIA I
MONITOROWANIA

8. PODSUMOWANIE

Wprowadzenie.

Przemoc w rodzinie jest jedną z najcięższych form naruszenia praw człowieka. Ofiarami przemocy stają się przeważnie kobiety i dzieci. Coraz częściej jednak przemoc rodzinna dotyczy także mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych. Skutki przemocy są dotkliwe nie tylko dla Ofiary przemocy, ale także dla całej rodziny.

W miarę trwania zjawiska przemocy w rodzinie pogłębia się izolacja, niemożność poradzenia sobie z problemem, zależność od innych, poczucie obniżenia samooceny.

Zgodnie z art.2 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o *przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zobowiązała każdą gminę do powołania zespołu interdyscyplinarnego składającego się z przedstawicieli właściwych instytucji i organów. Innowacyjnością tworzenia zespołów interdyscyplinarnych jest spojrzenie na problem przemocy z kilku perspektyw. Wiele osób- jeden cel to potencjał zespołu.

Coraz częściej mówi się o zaletach zespołów, zrzeszających osoby o różnym wykształceniu i doświadczeniu zawodowym. Podczas pracy w takim zespole każdy członek skupia się na tym, na czym najlepiej się zna, dzięki temu może dać z siebie wszystko. Zespoły interdyscyplinarne to przede wszystkim metoda pracy oparta na innowacyjnym stylu zarządzania.

Dzięki zastosowaniu innowacji jeden sygnał od odbiorcy, o potrzebie wsparcia w związku ze zjawiskiem przemocy w rodzinie, uruchomi aktywność wszystkich odpowiednich instytucji pierwszego kontaktu, działających bezzwłocznie i według ujednoczonych procedur. Przepływ informacji pomiędzy instytucjami umożliwia szybsze wypracowanie rozwiązania, ponieważ każda z instytucji koncentruje się na pomocy w rozwiązaniu problemu bez odsyłania do kolejnych instytucji.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Program zawiera: podstawy prawne działania, założenia, cel strategiczny, cele szczegółowe, działania, wskaźniki osiągnięcia celu. Wymienia podmioty realizujące Program, instytucje i organizacje współpracujące. Program przedstawia charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie, dostępne dane na temat przemocy w rodzinie w Gminie .

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Innowacyjnością programu jest to, że daje on możliwość wprowadzenia każdej zmiany, która coś ulepsza, daje nową jakość lub pozwala stworzyć nowy kierunek działania. Ma często charakter bez kosztowy i związany z dostosowaniem jej do zmieniających się przepisów prawa, czy wymogów ze strony klientów. Taka innowacyjna formuła działania pozwala na objęcie osób dotkniętych przemocą spójną, różnorodną i bardzo zindywidualizowaną pomocą.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Tychowo został powołany na mocy Zarządzenia Nr 23/12 Burmistrza Tychowo z dnia 06 czerwca 2012r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z tym, że realizacja poprzedniego programu dobiegła końca zatem konieczne stało się opracowanie nowego. Opracowanie programu powierzono Gminnemu Zespołowi Interdyscyplinarnemu do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Niniejszy Program wpisuje się w realizację m.in. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tychowo na lata 2016 – 2022.

1. POJĘCIA PRZEMOCY I ZAGADNIENIA Z NIĄ ZWIĄZANE

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy ofiarom i sprawcom, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związanych z tym zagadnieniem.

Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym,

z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

Przemoc fizyczna – w swej czynnej postaci przybiera działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, duszenie, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni. Forma bierna przemocy fizycznej przejawia się w zakazach mówienia, chodzenia, załatwiania potrzeb fizjologicznych lub zamknięciu osoby doznającej przemocy w areszcie domowym.

Przemoc psychiczna – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystujące różnorodne mechanizmy psychologiczne, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągła krytyka, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie, odmawianie pożywienia, zmuszanie do wykonywania upokarzających czynności, sprowadzanie do domu osób nieakceptowanych przez domowników. Przemoc psychiczna może polegać również na niszczeniu przedmiotów mających wartość dla osoby poniżanej, zmuszaniu jej do opuszczania domu itp. Przemoc psychiczna nie pozostawia śladów widocznych „gołym okiem”, nie ma dla niej skali aby można było ustalić rozmiar krzywdzenia psychicznego.

Przemoc seksualna – to zmuszenie osoby (ofiary) do aktywności seksualnej wbrew jej woli, bez pytania o jej zgodę, jak również w sytuacji gdy obawia się odmówić sprawcy. Przymus polega na bezpośrednim użyciu siły fizycznej przez sprawcę, na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. W przypadku dzieci częściej używa się określenia dziecko wykorzystywane seksualnie. Dziecko wykorzystywane seksualnie to każda jednostka ludzka w wieku bezwzględnej ochrony, którą osoba dojrzała seksualnie naraża na jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest seksualne zaspokojenie osoby dorosłej.

W Polsce określono ten wiek na 15 lat. Oznacza to, że każdy kontakt o charakterze seksualnym osoby dorosłej z osobą poniżej 15 roku życia jest wykorzystaniem seksualnym, nawet, jeśli dziecko wyraziło zgodę na kontakt seksualny.

Przemoc ekonomiczna – działanie mające na celu doprowadzenie do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy. Przykładem przemocy ekonomicznej jest odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie ofierze podjęcia pracy, niezaspokojenie podstawowych potrzeb

materialnych rodzinie, okradanie, zmuszanie do zaciągania kredytów bądź pożyczek wbrew woli np. współmałżonka.

Zaniedbanie – zjawisko społeczne, które odnosi się w szczególności do relacji opartej na zależności w szczególności: rodzic - dziecko, opiekun – osoba nieporadna (z uwagi na wiek lub niepełnosprawność). Charakteryzuje je niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizjologicznych i emocjonalnych osoby zależnej oraz brak zapewnienia właściwej uwagi, troski, opieki ze strony osób najbliższych. Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy. W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy: Faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych.

Faza ostrej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze.

W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji, ofiary pod wpływem silnych emocji spowodowanych doznana krzywdą decydują się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie na policję, podjąć inne działania.

Faza miodowego miesiąca – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, miłości.

Sprawca obiecuje poprawę, deklaruje, że nigdy się to nie powtórzy, jest miły i troskliwy. Ofiara wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym doświadczeniom wierzy sprawcy, ponieważ pragnie by to była prawda. W tej fazie wycofuje się z wcześniej podjętych działań, rezygnuje z pomocy, wycofuje skargi. Stopniowo sprawca przestaje być miły, napięcie ponownie narasta i faza kończy się nawrotem przemocy spowodowanym wzrostem napięcia. Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu, a akty przemocy stają się coraz bardziej brutalne i niebezpieczne dla ofiary.

Podstawą do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest świadomość, że:

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca.
3. Zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osoby doświadczającej przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy w rodzinie.

Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

---

w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
- 4) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeks karny (Dz. U. Z 2016 r. poz. 189,428,437 z późn. zm.), który stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

2. CELE, ZAŁOŻENIA ORAZ ADRESACI PROGRAMU

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Tychowo .

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy.

Dążąc do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, aby zrealizować cele ustawowe, w tym cele zawarte w Programie, określone zostały obszary oraz kierunki działań, a także grupy adresatów Programu:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna - obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Każde z działań we wskazanych w dalszej części Programu obszarach zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano również wskaźniki monitorowania działań.

Program skierowany jest głównie do:

1. Osób doznających przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonków, partnerów, osób starszych i niepełnosprawnych).
2. Osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy.
4. Społeczności lokalnej – mieszkańców Gminy Tychowo.

3. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz.1390).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 1508).
5. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 998 .).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorców formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2001r. Nr 209, poz.1245).

Program jest skorelowany z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych. Program nakreśla jedynie ramy i kierunki działań na miarę możliwości Gminy. Skierowany jest do ofiar przemocy w rodzinie, sprawców i świadków przemocy w rodzinie. Realizatorem Programu jest Gmina poprzez swoje jednostki administracyjne przy współpracy podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego. Efektem tych działań winna być poprawa stanu bezpieczeństwa życia codziennego. Dom rodzinny ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, miejscem, w którym odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki.

4. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W GMINIE TYCHOWO.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

Na terenie Gminy Tychowo przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Zjawisko przemocy domowej

jest problemem trudnym do zbadania, jego skalę oszacowano opierając się na statystykach Ośrodka - liczba formularzy „Niebieskich Kart – A” jaka wpłynęła do Przewodniczącego Zespołu

Interdyscyplinarnego w Tychowie w latach 2016 – 2018. Odzwierciedlają

one przypadki ujawnione, gdzie doszło do interwencji Policji lub osoby doznające przemocy same zgłosiły się ze swoim problemem do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychowie.

Skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Tychowo obrazuje poniższa tabela .

Tabela 1. Zjawisko przemocy w rodzinach w latach 2016 - 2018.

Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieskiej Karty”	Liczba formularzy „Niebieskie Karty– A” 2016	Liczba formularzy „Niebieskie Karty– A” 2017	Liczba formularzy „Niebieskie Karty– A” 2018
Pomoc społeczna	1	0	1
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Policja	15	22	16
Oświata	0	0	0

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

Ochrona zdrowia	0	0	0
Razem:	16	22	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru wpływu „Niebieskich Kart - A” do Z.I. w Tychowie w latach 2016 – 2018.

Formularz „Niebieska Karta – A” wypełniany jest w sytuacji stwierdzenia lub podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni lat 2016 – 2018 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło ogółem 55 formularzy „Niebieskich Kart – A”. Najwięcej formularzy dostarczyła Policja (53 NK), gdyż najczęściej otrzymują zgłoszenia o stosowaniu przemocy w rodzinie. W drugiej kolejności pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychowie (2 NK), Służba Zdrowia (0 NK) oraz Oświata (0 NK).

Zaprezentowane dane wskazują, że liczba wszczynanych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy Tychowo na przestrzeni lat 2016 – 2018 była zróżnicowana. Najwyższy wzrost przemocy domowej odnotowano w 2017 roku.

W dużej liczbie przypadków przemoc była związana z nietrzeźwością sprawców. W ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2016 – 2018 odbyło się 138 spotkań grup roboczych oraz 12 spotkań zespołu interdyscyplinarnego.

Poniższa tabela przedstawią zestawienie danych w poszczególnych latach.

Tabela 3. Liczba spotkań grup roboczych i zespołu interdyscyplinarnego w latach 2016 – 2018.

Rok	Liczba spotkań Grup Roboczych	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego
2016	45	4

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

2017	53	4
2018	40	4
Razem	138	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań w latach 2016 – 2018.

Z analizy dokumentów wynika, iż członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Tychowo spotykają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Natomiast grupy robocze powoływane są w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie, spotykają się z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą, jak i osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc minimum raz lub w zależności od potrzeb.

5. ZASOBY GMINY TYCHOWO W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

1. Zasoby instytucjonalne Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- c) Placówki oświatowe,
- d) Placówki ochrony zdrowia,
- e) Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne,
- f) Sołtysi i rady sołeckie.

2. Mocne strony w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny,
- b) znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

---

zagrożonych patologiami,

- c) dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- d) poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

3. Słabe strony w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy,
- b) brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna),
- c) brak świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży.

4. Zagrożenia:

- a) negatywne wzorce zachowań społecznych,
- b) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- c) problemy alkoholowe członków rodzin,
- d) migracja zarobkowa rodziców i pozostawianie dzieci pod opieką dziadków,
- e) niewystarczająca świadomość istoty przemocy.

6.OBSZARY, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Obszar 1. Profilaktyka i edukacja społeczna.

Lp.	Zadanie	Działanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Tychowo	Analiza danych statystycznych pozyskanych z instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez Zespół Interdyscyplinarny	2019-2020	- ZI - OPS - Policja - GKRPA - Oświata - Służba zdrowia	-liczba wszczętych procedur „NK” - liczba powołanych grup roboczych - coroczne sprawozdanie z realizacji

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

2.	Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy	Organizacja i udział w festynach środowiskowych, imprezach profilaktycznych	2019-2020	- OPS - GKRPA --szkoły - przedszkole -ośrodek kultury - Organizacje pozarządowe - Sołectwa	liczba wszczętych procedur „NK” - liczba powołanych grup roboczych - coroczne sprawozdanie z realizacji
		Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy (spotkania, pogadanki profesjonalistów z rodzinami, dziećmi i młodzieżą).	2019-2020	-GKRPA --szkoły- przedszkole -ośrodek kultury	liczba programów profilaktycznych
		Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy poprzez różne formy psychoedukacyjne dla rodziców (spektakle, imprezy sportowe i masowe)	2019-2020	-GKRPA --szkoły- przedszkole -ośrodek kultury -Organizacje pozarządowe - Sołectwa	liczba spotkań, imprez profilaktycznych
		Dystrybucja materiałów informacyjnoedukacyjnych	2019-2020	- Z.I.	liczba dystrybuowanych ulotek
3.	Realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie	Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	2019-2020	OPS	coroczne sprawozdanie z realizacji Programu

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

Lp.	Zadanie	Działanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy	- Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar - Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego	2019-2020	-OPS -Policja -GKRPA -Oświata -Służba zdrowia	liczba
		Wzmacnianie współpracy podmiotów działających w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	2019-2020	-OPS -Policja -GKRPA -Oświata -Służba zdrowia	liczba spotkań członków ZI
2.	Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych i niepełnosprawnych oraz świadkom przemocy.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	2019-2020	- OPS - Policja - GKRPA - Oświata - Służba zdrowia	liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty”
		- Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne, zawodowe i rodzinne. - Praca socjalna	2019-2020	- Psycholog - Prawnik - Pedagog szkolny - Terapeuta - Policja - OPS - Służba zdrowia	liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą
		Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży,	2019-2020	- Ośrodek Kultury - Oświata	liczba programów, projektów

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

		dorosłych			
3.	Udzielanie pomocy i wsparcia dzieciom, osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.	Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	2019-2020	- OPS - Policja - Służba zdrowia	liczba dzieci które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie - liczba dzieci, którym udzielono bezpiecznego schronienia
		Udzielenie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą	2019-2020	OPS przy współpracy ze Sp. Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy Rodzinie	liczba osób rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia
		Kompleksowa pomoc specjalistyczna osobom dotkniętym przemocą	2019-2020	OPS przy współpracy ze Sp. Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy	liczba instytucji świadczących pomoc w postaci schronienia
4.	Monitoring skuteczności działań pomocowych	Praca socjalna w rodzinie dotkniętej przemocą	2019-2020	OPS - Policja	liczba wizyt w rodzinach

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Działanie	Termin	Realizatorzy	Wskaźniki
-----	---------	-----------	--------	--------------	-----------

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

			realizacji		
1.	Rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe.	Rozpowszechnianie informatorów o instytucjach rządowych i samorządowych, podmiotach oraz organizacjach pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc, a w szczególności realizujących programy korekcyjnoedukacyjne.	2019-2020	OPS	liczba wydanych informatorów
2.	Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie	Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	2019-2020	OPS - Policja - GKRPA - Oświata - Służba zdrowia	liczba wypełnionych formularzy – D NK
		Prowadzenie edukacji i porad terapeuty ds. uzależnień	2019-2020	terapeuta ds. uzależnień, psycholog	liczba osób biorących udział w spotkaniach
		Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	2019-2020	OPS - PCPR	liczba osób skierowanych w programach korekcyjnoedukacyjnych

Obszar 4. Podnoszenie poziomu kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Działanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
------------	----------------	------------------	--------------------------	---------------------	------------------

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

1.	Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej.	Szkolenia z zakresu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem.	2019-2020	OPS- Policja - GKRPA - Oświata - Służba zdrowia - Sąd Rejonowy - OPS	liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie - liczba uczestników szkoleń
2.	Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Systematyczne spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego, - Wspólne szkolenia przedstawicieli różnych instytucji, konferencje w celu wymiany doświadczeń.	2019-2020	OPS- Policja - GKRPA - Oświata - Służba zdrowia - Sąd Rejonowy - OPS	liczba spotkań ZI - liczba wspólnych szkoleń, - liczba podmiotów uczestniczących w szkoleniach - liczba uczestników szkoleń, konferencji

7. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU ORAZ ZASADY FINANSOWANIA I MONITOROWANIA

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tychowo realizowany jest od 2012 roku.

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy, wsparcia osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą poprzez:

1. Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

---

w tym:

- a) zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
  - b) zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, w tym:
- a) udzielenie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie,
  - b) zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
  - c) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
4. Podniesienie jakości udzielanej pomocy, w tym:
- a) podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Zacieśnienie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Działania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie finansowane będą z budżetu Gminy Tychowo, a także środków będących w dyspozycji organizacji pozarządowych i innych podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz rodziny. Monitoring Programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego corocznie w terminie do 31 marca przedłoży Radzie Miejskiej w Tychowie sprawozdanie z realizacji Programu.

8. PODSUMOWANIE

Trudno jest jednoznacznie sprawdzić, jak często i kto jest ofiarą przemocy.

Ofiary nie chcą rozmawiać na ten temat. Często problem zostaje w czterech ścianach w „zaciszu ogniska domowego”, które staje się piekłem. Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc w rodzinie występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 - 2021

---

w Rodzinie na terenie gminy Tychowo pozwoli na dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów. Jego celem jest pobudzenie do aktywności instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju społecznego Gminy Tychowo.

Osiągnięcie zawartych w Programie celów, umożliwi dobra współpraca jednostek i podmiotów działających na rzecz osób i rodzin.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nie jest dokumentem zamkniętym i będzie podlegał modyfikacjom w zależności od pojawiających się nowych potrzeb i możliwości.

